Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Holevițcaia Liudmila

Dosarul nr. 3a-3101/25

2-23100775-02-3a-22102025

D E C I Z I E

dispozitiv

03 iunie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:

Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

Grefier Morozov Sabrina

a examinat în ședință publică, apelul declarat de SRL „Rodals" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 12 iunie 2025, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Rodals" împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și deciziei adoptate în procedura prealabilă.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de SRL „Rodals".

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 12 iunie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Holevițcaia Liudmila

Dosarul nr. 3a-3101/25

2-23100775-02-3a-22102025

D E C I Z I E

3 iunie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:

Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

Grefier Morozov Sabrina

examinând în ședință publică, apelul declarat de SRL „Rodals" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 12 iunie 2025, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de SRL „Rodals" împotriva Serviciului Vamal cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și deciziei adoptate în procedura prealabilă,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile din acțiune

La 12 iulie 2023, SRL „Rodals" s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Serviciului vamal al Republicii Moldova solicitând anularea actului nr. 2240 din 27 aprilie 2023, emis de inspectorul vamal al PVIC, Criueleni 18 și a deciziei Serviciului Vamal de soluționare a contestatei nr. 28/11-7600 din 08 iunie 2023.

În argumentarea acțiunii, partea reclamantă a indicat că la data de 20 aprilie 2023, a fost încheiat contractul nr. 25 între SRL „Exim-agro plus", în calitate de vânzător, și

SRL „Rodals”, în calitate de cumpărător, prin care cumpărătorul intenționa să introducă pe teritoriul Republicii Moldova o cantitate de coriandru originar din regiunea Transnistreană.

În susținerea tranzacției, au fost completate și prezentate organului vamal următoarele documente: oferta comercială din 25 martie 2023; contract de vânzare-cumpărare nr. 25 din 20 aprilie 2023; chitanța seria AC nr. 890152, de percepere a obligației vamale de la persoane fizice; factura de expediție nr. 15 din 27 aprilie 2023; ordin de plată nr. 313 din 25 aprilie 2023; raportul de expertiză nr. 0463553 din 29 august 2022.

În baza acestor documente, valoarea în vamă a mărfii a fost determinată potrivit art. 11 din Legea nr. 1380/1997 privind tariful vamal, prin aplicarea metodei valorii tranzacției, respectiv a prețului efectiv plătit sau de plătit – 12 lei/kg.

Cu toate acestea, Postul vamal intern de control Criuleni 18, din cadrul Biroului Vamal Centru, a emis la 27 aprilie 2023 Actul de constatare nr. 2240, întocmit de inspectorul superior Albu Gheorghe, în care fără indicarea termenului și a modului de contestare, s-a menționat identificarea unor riscuri potențiale în baza pct. 32 lit. b), pct. 29 și pct. 34 din Regulamentul (aprobat prin H. G. nr. 974/2016) privind modul de declarare a valorii în vamă.

În baza acestui act, organul vamal a considerat că prețul declarat de SRL „Rodals” este prea mic, raportat la alte importuri similare și a stabilit unilateral o valoare provizorie de 38,57 lei/kg, ignorând caracterul autohton al mărfii și lipsa unor temeiuri clare pentru refuzul valorii tranzacționale.

Ulterior, la solicitarea expresă a SRL „Rodals” de a i se elibera un act de inspecție integral, lucrătorul vamal a refuzat, motivând verbal că pentru mărfurile provenite din regiunea Transnistreană nu se întocmesc declarații vamale și prin urmare, nu se eliberează acte de inspecție.

Societatea reclamantă a depus, de altfel, documente care confirmă faptul că produsul (coriandru) este autohton, fiind produs în regiunea Transnistreană, iar introducerea acestuia pe teritoriul controlat de autoritățile constituționale se face printr-o procedură simplificată.

Actul de constatare din 27 aprilie 2023, nu conține niciun temei motivat pentru stabilirea valorii provizorii de 38,57 lei/kg, ci doar o constatare unilaterală și arbitrară.

Totodată, a remarcat că Postul vamal intern de control Criuleni 18 a solicitat prezentarea unui set de acte, deși acestea sunt specifice procedurii de import, iar în cazul de față marfa provine de pe teritoriul Republicii Moldova, regiunea Transnistreană fiind supusă unei proceduri vamale simplificate.

În plus, chiar Serviciul Vamal recunoaște în mod expres că pentru mărfurile provenite din regiunea Transnistreană nu se întocmesc declarații vamale și pe cale de consecință, nu se emit acte de inspecție.

În scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului, SRL „Rodals” a transmis o cerere prealabilă către Serviciul Vamal, însă aceasta a rămas fără răspuns.

În acest context, la data de 12 mai 2023 prin contestația reclamantul SRL „Rodals” a comunicat pârâtului Serviciul Vamal, despre pretențiile sale asupra actului emis la 27 aprilie 2023 și a solicitat: a) admiterea contestației; b) anularea integrală a Actului din 27 aprilie 2023 emis de către inspectorul superior Albu G., PVIC Criuleni 18, din cadrul Biroului Vamal Centru; c) Acceptarea valorii în vamă declarate de SRL „Rodals”, aplicând metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv, în baza prețului efectiv plătit sau de plătit.

Deși contestația a fost transmisă prin poștă la data de 10 mai 2023, din motive necunoscute oficiului poștal, aceasta a fost înregistrată ca expediată abia la 12 mai 2023. Totuși, plicul a fost recepționat de Serviciul Vamal la data de 13 mai 2023, conform informației din sistemul „trac and trace” al ÎS Poșta Moldovei (nr. DS8000273168AR).

La data de 15 iunie 2023, reclamanta a recepționat răspunsul Serviciului Vamal (cu trimitere poștală nr. DS8005085805AS), în care se menționează că contestația nu a fost examinată pe fond, pe motiv că ar fi fost depusă tardiv.

Având în vedere că autoritatea publică nu a analizat contestația în fond și a refuzat examinarea legală a valorii în vamă declarate de SRL „Rodals”, reclamanta consideră că este îndreptățită să solicite anularea actului administrativ contestat din 27 aprilie 2023 și recunoașterea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, adică în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, conform legislației aplicabile în materie vamală.

Făcând trimitere la prevederile art. 3, 5, 7, 17, 20 și 39 Cod administrativ, referitoare la scopul legislației administrative, noțiunea activității și autorității publice, dreptul vătămat și garantarea controlului judecătoresc, precum și la pct. 5 din Hotărârea Guvernului nr. 815/2005 și pct. 1 din Hotărârea Guvernului nr. 1001/2001, care reglementează declararea și vămuirea mărfurilor introduse/scoase de agenții economici din raioanele de est ale Republicii Moldova, reclamanta consideră respingerea cererii prealabile nr. 12769 din 15 mai 2023 ca fiind ilegală și neîntemeiată și solicită anularea actului nr. 2240 din 27 aprilie 2023.

De altfel, la 27 aprilie 2023, Serviciul vamal a emis un Act prin care valoarea mărfii în vamă a fost majorată la prețul de 38,57 lei, fără a motiva decizia luată și fără a menționa metoda și termenul de contestare a actului.

Prin acest act, organul vamal a considerat că prețul declarat conform contractului de vânzare-cumpărare și facturile achitate este prea mic față de importuri, deși actele au fost prezentate organului vamal care atestă că produsul este autohton, din Transnistria, valoarea provizorie a fost ridicată de la aproximativ 12 lei/kg la 38,57 lei/kg, respectiv autorității vamale au fost prezentate acte care demonstrau că valoarea declarată corespunde realității, respectiv, Actul emis de organul vamal este nefondat.

Reclamanta a susținut că potrivit pct. 291 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, declarația vamală trebuie însoțită de actele care confirmă datele declarate, iar solicitarea unor documente suplimentare este permisă numai în scopul confirmării acestora, atunci

când nu sunt suficient confirmate. În opinia sa, setul de acte prezentat de SRL „Rodals” confirma integral datele înscrise în declarația vamală.

Prin prisma art. 61 din Codul vamal, reclamanta a subliniat că toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se interpretează în favoarea plătitorului vamal, iar din pct. 32 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, rezultă că actele suplimentare pot fi solicitate numai în scopul verificării corectitudinii valorii în vamă. Prin urmare, a considerat ilegală și abuzivă solicitarea unor documente care nu conțin informații relevante pentru stabilirea prețului sau a altor elemente ce influențează valoarea în vamă.

Suplimentar, reclamanta a menționat că pretinsele discrepanțe constatate de inspectorii vamali în actele prezentate de SRL „Rodals” au fost explicate și justificate prin documentele depuse și prin lămuririle oferite în cadrul controlului. Totodată, a susținut că organul vamal nu a prezentat probe în temeiul pct. 32 lit. b) din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă, care să demonstreze încălcarea pct. 29 și 34 din același Regulament.

Reclamanta a considerat că nu exista temei pentru neaplicarea metodei principale de determinare a valorii în vamă – metoda valorii tranzacției, prevăzută de art. 10 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la tariful vamal și utilizată inițial de SRL „Rodals”. A indicat că prețul de 12 lei/kg era confirmat prin oferta comercială din 25 martie 2023, contractul de vânzare-cumpărare nr. 25 din 20 aprilie 2023, chitanța seria AC nr. 890152, factura de expediție nr. 15 din 27 aprilie 2023, ordinul de plată nr. 313 din 25 aprilie 2023 și raportul de expertiză nr. 0463553 din 29 august 2022.

În acest context, reclamanta a invocat pct. 31-37 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, susținând că organul vamal trebuia să verifice mai întâi dacă sunt îndeplinite condițiile pentru aplicarea metodei valorii tranzacției, iar în cazul în care actele suplimentare prezentate înlătură suspiciunile privind veridicitatea valorii declarate, să accepte această valoare, conform pct. 35. Potrivit reclamantei, doar în cazul în care suspiciunile persistă și există factori de risc ori discrepanțe considerabile, pot fi aplicate succesiv celelalte metode prevăzute de art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal, conform pct. 36-37.

Aceasta a susținut că simpla invocare a unui „risc potențial”, neconfirmat prin actele tranzacției de import, nu putea constitui temei pentru majorarea valorii în vamă și pentru impunerea unor drepturi de import suplimentare, în detrimentul unui agent economic de bună-credință.

De asemenea, reclamanta a contestat actul organului vamal din 27 aprilie 2023, în temeiul art. 7 alin. (4) din Legea privind tariful vamal, respectiv această contestație nu a fost examinată, astfel că actul nu conținea motivarea deciziei de majorare a valorii în vamă și nici informații cu privire la metoda și termenul de contestare, considerând că această nemotivare constituie un viciu grav, de natură să genereze o activitate administrativă arbitrară.

În aceste condiții, reclamanta a apreciat că devine aplicabil art. 165 alin. (2) Cod administrativ, potrivit căruia, dacă informația privind exercitarea căilor de atac lipsește din actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

Prin urmare, SRL „Rodals" a considerat că contestația a fost formulată în termen, iar Biroul Vamal a apreciat în mod eronat tardivitatea acesteia, prin raportare la art. 289 din Codul vamal, în vigoare până la 01 iulie 2023, care prevedea termenul de 10 zile calendaristice pentru contestarea acțiunilor sau inacțiunilor organelor vamale.

În susținerea existenței unui drept vătămat, reclamanta a indicat că activitatea administrativă a afectat dreptul SRL „Rodals" asupra transportării mărfii din regiunea Transnistreană, întrucât valoarea în vamă a fost majorată de la aproximativ 12 lei/kg la valoarea provizorie de 38,57 lei/kg, fără o motivare corespunzătoare și fără indicarea modului și termenului de contestare a actului, ceea ce, în opinia sa, a constituit un abuz din partea organului vamal.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 12 iunie 2025, cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Rodals" a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului

La 25 iunie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ*), SRL „Rodals" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 12 iunie 2025, iar la 24 octombrie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ*) a fost înregistrată motivarea cererii de apel, prin care a fost solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, s-a invocat că instanța de fond nu a constatat și elucidat complet circumstanțele relevante ale cauzei, a interpretat și aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar concluziile reținute în hotărâre sunt în contradicție cu situația de fapt.

Astfel, în esență apelantul a susținut că la 20 aprilie 2023, între SRL „Exim-agro plus", în calitate de vânzător, și SRL „Rodals", în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul nr. 25, având ca obiect introducerea mărfii „semințe de coriandru" din Transnistria.

În acest scop, SRL „Rodals" a prezentat organului vamal următoarele acte: oferta comercială din 25 martie 2023; ccontractul de vânzare-cumpărare nr. 25 din 20 aprilie 2023; chitanța seria AC, nr. 890152;factura de expediție nr. 15 din 27 aprilie 2023; ordinul de plată nr. 313 din 25 aprilie 2023 și raportul de expertiză nr. 0463553 din 29 august 2022, iar în baza acestor acte, valoarea în vamă a mărfii a fost determinată

potrivit art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, prin metoda valorii tranzacției, respectiv la prețul efectiv plătit sau de plătit, de 12 lei/kg.

La 27 aprilie 2023, ora 14:15, inspectorul superior Albu Gheorghe, din cadrul Postului vamal intern de control Criuleni 18 al Biroului Vamal Centru, a întocmit Actul de constatare nr. 2240, invocând existența unor riscuri potențiale, făcând referire la pct. 32 lit. b) din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă (aprobat prin HG nr. 974 din 15 august 2017), precum și la pct. 29 și 34 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin HG nr. 974 din 15 august 2016.

Apelanta a remarcat că prin actul menționat, organul vamal a apreciat că prețul declarat era prea mic și a majorat valoarea provizorie a mărfii de la aproximativ 12 lei/kg la 38,57 lei/kg, fără a indica în concret motivele acestei majorări, deși SRL „Rodals" a susținut că marfa era de origine autohtonă, fiind produsă în Transnistria, fapt confirmat prin actele prezentate organului vamal.

Totodată, la solicitarea SRL „Rodals" cu privire la eliberarea unui act de inspecție integral, lucrătorul vamal, după consultarea superiorilor, a comunicat că, întrucât la trecerea mărfii din Transnistria nu se întocmește declarație vamală, nu poate fi eliberat un asemenea act.

Astfel, prin contestația din 12 mai 2023 SRL „Rodals" a solicitat anularea Actului din 27 aprilie 2023 și acceptarea valorii în vamă declarate prin metoda valorii tranzacției, în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, or, deși contestația, expediată cu aviz recomandat, a fost recepționată de Serviciul Vamal la 13 mai 2023, conform informației ÎS „Poșta Moldovei", trimiterea nr. DS8000273168AR, aceasta nu a fost examinată pe fond, fiind considerată tardivă, în acest sens, la 15 iunie 2023, SRL „Rodals" a recepționat răspunsul Serviciului Vamal, aferent contestației, potrivit trimiterii poștale nr. DS8005085805AS.

De altfel, SRL „Rodals" a susținut că, în realitate, contestația fusese transmisă la 10 mai 2023, însă a fost înregistrată la oficiul poștal la 12 mai 2023 din circumstanțe necunoscute.

În aceste condiții, SRL „Rodals" a depus cererea de chemare în judecată, solicitând anularea integrală a actului din 27 aprilie 2023 și acceptarea valorii în vamă declarate în baza valorii tranzacției, însă prin hotărârea din 12 iunie 2025, Judecătoria Chișinău sediul Centru a respins ca neîntemeiată acțiunea SRL „Rodals".

Cu referire la aspectele reținute de prima instanță și anume lipsa raportului de expertiză eliberat de Camera de Comerț și Industrie și că raportul de expertiză nr. 0463553 din 29 august 2022 avea caracter general, confirmând doar că SRL „Exim-Agro Plus" a cultivat și recoltat în anul 2022 produse agricole, inclusiv coriandru, SRL „Rodals" a menționat că a prezentat organului vamal toate actele necesare pentru confirmarea originii și autenticității lotului de marfă, astfel încât nu era justificată solicitarea unor documente suplimentare referitoare la o procedură de import care nu

corespundea situației de fapt, marfa fiind produsă în Transnistria și transportată prin postul vamal intern de control.

Apelanta a mai susținut că în cazul existenței unor dubii, autoritatea vamală trebuia să indice în actul emis circumstanțele concrete care au generat suspiciunile și să solicite, în mod motivat, documentele necesare. Așadar, prin actul nr. 2240 din 27 aprilie 2023, valoarea provizorie a mărfii a fost majorată la 38,57 lei/kg fără o motivare concretă.

Cu referire la motivarea actului administrativ, apelanta a contestat concluzia instanței de fond potrivit căreia nemotivarea actului constituie doar un aspect de ilegalitate, susceptibil de remediere în temeiul art. 123 Cod administrativ, și nu un viciu de nulitate în sensul art. 141 Cod administrativ.

În acest sens, apelanta a invocat că actul din 27 aprilie 2023 nu conține o motivare concretă cu privire la majorarea valorii în vamă, nu indică metoda prin care a fost determinată valoarea de 38,57 lei/kg și nici termenul și modul de contestare. Așadar, potrivit art. 181 alin. (2) și (3) Cod administrativ, motivarea completă a actului administrativ individual trebuie să cuprindă motivarea în drept, motivarea în fapt și, în cazul actelor defavorabile, descrierea succintă a procedurii administrative, aceasta constituind parte integrantă a actului și condiționând legalitatea lui.

În opinia apelantei, o motivare ulterioară prin referința depusă în instanță nu poate substitui motivarea obligatorie a actului administrativ și nu poate acoperi lipsa motivării acestuia, în special în condițiile în care nici actul nr. 2240 din 27 aprilie 2023, nici decizia Serviciului Vamal nr. 28/11-7600 din 08 iunie 2023 nu au indicat concret motivele pentru care valoarea declarată prin metoda tranzacției a fost respinsă.

Suplimentar, apelanta a invocat și pct. 291 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova (aprobat prin HG nr. 1140 din 02 noiembrie 2005), potrivit căruia declarația vamală se depune însoțită de acte care confirmă datele înscrise în declarație, inclusiv factura, documentele de transport și actele permisive necesare. În opinia sa, solicitarea unor acte suplimentare este justificată numai în scopul verificării datelor declarate și a corectitudinii valorii în vamă.

De asemenea, apelanta a invocat art. 61 din Codul vamal, potrivit căruia toate îndoielile apărute la aplicarea legislației vamale se interpretează în favoarea plătitorului vamal, precum și pct. 32 din Regulamentul aprobat prin HG nr. 974 din 15 august 2016, care permite solicitarea actelor suplimentare doar în scopul verificării corectitudinii valorii în vamă.

Potrivit apelantei, toate documentele prezentate justificau prețul de 12 lei/kg și aplicarea metodei principale de determinare a valorii în vamă, iar în acest context, apelanta a invocat art. 10 alin. (1)–(2) din Legea cu privire la tariful vamal, potrivit căruia valoarea în vamă se determină, cu prioritate, în baza valorii tranzacției, respectiv a prețului efectiv plătit sau de plătit, celelalte metode aplicându-se succesiv numai în cazul în care metoda precedentă nu poate fi utilizată.

Totodată, apelanta a făcut referire la pct. 31–37 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, susținând că organul vamal nu a demonstrat existența unor factori de risc suficienți pentru respingerea metodei tranzacției. Potrivit acesteia, simpla indicare a unui „risc potențial", fără prezentarea unor probe cu privire la discrepanțe semnificative sau neconcordanțe în actele prezentate, nu putea justifica majorarea valorii în vamă.

În special, apelanta a susținut că potrivit pct. 33 și pct. 34 din Regulament, dacă valoarea declarată corespunde metodei alese, organul vamal trebuie să accepte valoarea și metoda declarată, iar în cazul unor suspiciuni persistente trebuie să informeze declarantul, prin actul de inspecție, despre necesitatea prezentării unor acte suplimentare, dreptul de a utiliza metodele succesive de evaluare sau constituirea unei garanții suficiente. Totodată, conform pct. 35, dacă actele suplimentare înlătură suspiciunile, organul vamal acceptă valoarea declarată.

În opinia apelantei, aceste cerințe nu au fost respectate, întrucât organul vamal nu a indicat concret factorii de risc, nu a demonstrat existența unor discrepanțe relevante între marfa evaluată și mărfurile identice sau similare și nu a motivat respingerea metodei valorii tranzacției.

În același sens, apelanta a invocat art. 7 alin. (4) din Legea privind tariful vamal, potrivit căruia declarantul poate contesta decizia autorității vamale referitoare la valoarea în vamă atât în fața autorității vamale, cât și în instanța de judecată, fără penalizare, susținând că această contestație nu a fost examinată efectiv pe fond.

În final, apelanta a invocat art. 10 și art. 16 Cod administrativ, referitoare la actul administrativ individual și exercitarea dreptului discreționar, precum și art. 141 alin. (1) Cod administrativ, potrivit căruia actul administrativ individual este nul dacă conține un viciu deosebit de grav și evident în cadrul aprecierii tuturor circumstanțelor relevante.

În opinia apelantei, lipsa motivării Actului nr. 2240 din 27 aprilie 2023, prin care valoarea mărfii a fost majorată de la aproximativ 12 lei/kg la 38,57 lei/kg, fără indicarea motivelor concrete, a metodei de determinare și a modalității de contestare, a permis desfășurarea unei activități administrative arbitrare și constituie un viciu care afectează legalitatea actului.

Argumentele participanților la proces

La examinarea în fond a cauzei, reprezentantul apelantului SRL „Rodals" – avocatul Iovu Ana, a solicitat admiterea cererii de apel în formula înaintată.

Reprezentantul intimatului Serviciul Vamal – Barcari Cătălina, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel

- *Cu referire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ:*

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În temeiul art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Dispoziția art. 207 alin. (2) Cod administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în

judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La caz, analizând lucrările cauzei în coroborare cu înscrisurile dosarului administrativ, instanța de apel atestă că nu s-a constatat că: ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau; la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 Cod administrativ; acțiunea nu a fost semnată și depusă de SRL „Rodals”, iar reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Având în vedere că în procesul examinării cererii de apel, nu au fost constatate circumstanțe care să determine inadmisibilitatea acțiunii, etapa verificării admisibilității fiind depășită, iar apelul declarat întrunește condițiile prevederilor art. 212, 233-234 Cod administrativ, fiind depus în termen, de către persoana îndreptățită, cu respectarea cerințelor de formă și conținut prevăzute de lege, Completul consideră că litigiul urmează a fi examinat în fond, prin aprecierea argumentelor invocate și a probatoriului administrat.

- *Cu referire la fondul cauzei de contencios administrativ:*

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Completul judiciar statuează că apelul declarat este neîntemeiat și în conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, conform art. 219 alin. (1) - (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Potrivit art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 122 alin. (1) din Cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În fapt, din circumstanțele cauzei se atestă că la 20 aprilie 2023, între SRL „Exim-agro Plus” din Transnistria, în calitate de vânzător, și SRL „Rodals”, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul nr. 25, având ca obiect „semințe de coriandru” în cantitate de 20 tone +/- 5%, la prețul de 670 dolari SUA/1 tonă (total 13 400 +/- 5% dolari SUA).

În scopul importării produsului pe teritoriul Republicii Moldova, SRL „Rodals” a prezentat organului vamal: oferta comercială din 25 martie 2023; Contractul de vânzare-cumpărare nr. 25 din 20 aprilie 2023; Chitanța seria AC, nr. 890152; factura de expediție nr. 15 din 27 aprilie 2023; ordinul de plată nr. 313 din 25 aprilie 2023 și

raportul de expertiză nr. 0463553 din 29 august 2022, iar în baza acestor acte, valoarea în vamă a mărfii a fost determinată la prețul efectiv plătit sau de plătit, de 12 lei/kg.

La 27 aprilie 2023, examinând actele aferente tranzacției de import prezentate de SRL „Rodals", verificând corectitudinea determinării valorii în vamă și accesând datele din Portalul SV, inspectorul superior Albu Gheorghe, din cadrul Postului vamal intern de control Criuleni 18 al Biroului Vamal Centru, a întocmit actul de constatare nr. 2240, indicând existența unor riscuri potențiale prevăzute la pct. 3 lit. a) din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2017, cu referire la pct. 29 și pct. 34 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016.

În acest context, organul vamal a solicitat SRL „Rodals", în vederea confirmării valorii în vamă declarate, prezentarea unor acte și informații suplimentare, inclusiv contractul de vânzare-cumpărare aferent tranzacției și acordurile adiționale, eventualele acorduri dintre vânzător și cumpărător care afectează valoarea în vamă, listele de prețuri ale vânzătorului/producătorului, corespondența comercială privind negocierea prețului, actele fiscale de realizare, certificatul de calitate/conformitate, precum și alte documente și informații susceptibile să confirme realitatea valorii declarate.

Totodată, prin actul menționat, declarantul a fost informat despre dreptul de a declara valoarea în vamă prin aplicarea consecutivă a metodelor prevăzute de art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal sau de a solicita procedura de amânare în vederea determinării valorii în vamă, conform art. 17^2 din aceeași lege. De altfel, prin actul menționat, organul vamal a apreciat că valoarea provizorie în acest sens constitui 38,57 lei/kg

Prin contestația din 12 mai 2023 SRL „Rodals" a solicitat anularea actului din 27 aprilie 2023 și acceptarea valorii în vamă declarate prin metoda valorii tranzacției, în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, iar prin răspunsul nr. 28/41-7600 din 08 iunie 2023, Serviciul Vamal a comunicat agentului economic că, dezacordul acestuia a fost depus cu depășirea termenului de 10 zile, astfel că, în corespundere cu art. 289 Cod vamal, pretențiile sunt lăsate fără examinare ca fiind depuse tardiv.

În aceste condiții, SRL „Rodals" a depus cerere de chemare în judecată, solicitând anularea actului din 27 aprilie 2023 și acceptarea valorii în vamă declarate în baza valorii tranzacției, respectiv fiind învestită cu soluționarea cauzei în fond, prin hotărârea din 12 iunie 2025, Judecătoria Chișinău sediul Centru a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

Cu referire la normele legale aplicabile la caz, este de menționat că potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, valoarea în vamă a mărfurilor este determinată în conformitate cu

prezenta lege, cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova, precum și cu actele normative ale Guvernului, adoptate în scopul executării acestora.

În temeiul art. 6 din Legea cu privire la tariful vamal, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale. Modul și condițiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe și scoase de pe teritoriul vamal, precum și forma declarației se stabilesc de către Guvern în conformitate cu prezenta lege și cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova.

Conform art. 10 din Legea cu privire la tariful vamal (în vigoare la momentul emiterii actului administrativ), valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode: a) în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit; b) în baza valorii tranzacției cu marfă identică; c) în baza valorii tranzacției cu marfă similară; d) în baza costului unitar al mărfii; e) în baza valorii calculate a mărfii; f) prin metoda de rezervă. Principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit. d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

În corespundere cu art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal (în redacția anterioară), la determinarea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, în valoarea tranzacției se includ următoarele componente în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii: a) cheltuielile pentru transportul mărfii la aeroport sau în alt loc de introducere a mărfii pe teritoriul vamal: cheltuielile aferente asigurării; costul transportului; costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii; b) cheltuielile suportate de cumpărător: comisioanele și primele pentru brokeri, cu excepția comisioanelor pentru achiziționarea mărfii; costul containerelor și/sau al altui ambalaj de folosință repetată, dacă, în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor, acestea sânt considerate un tot întreg cu marfa; costul ambalajului, inclusiv costul materialelor de ambalaj și al lucrărilor de ambalare; c) valoarea, calculată în mod corespunzător, a următoarelor mărfuri și servicii oferite, direct sau indirect, de cumpărător, în mod gratuit sau la preț redus, în scopul utilizării la producerea ori exportarea mărfii evaluate, în măsura în care această valoare nu a fost inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit: materiale, componente, părți și alte elemente similare, încorporate în marfă; instrumente, matrițe, forme și alte componente similare, utilizate la producerea mărfii; materiale cheltuite la producerea mărfii; lucrări de inginerie, de dezvoltare, lucrări de artă și design, planuri și schițe, executate în afara țării și necesare pentru producerea mărfii; d) redevențele și taxele pentru licențe referitoare la mărfurile de evaluat, pe care cumpărătorul este obligat să le achite, direct sau indirect, ca o condiție a vânzării

mărfurilor de evaluat, în cazul în care aceste redevențe și drepturi de licență nu au fost incluse în prețul efectiv plătit sau de plătit; e) partea din venitul de la orice revânzare, transmitere sau utilizare ulterioară a mărfii, care ar reveni, direct sau indirect, vânzătorului.

În temeiul art. 8 alin. (1)-(3) din Legea cu privire la tariful vamal (în redacția anterioară), autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant. În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Potrivit pct. 9 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor (*aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016*), în cazul în care organul vamal are suspiciuni întemeiate că valoarea de tranzacție declarată reprezintă cuantumul total plătit sau de plătit astfel cum se menționează în art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, se solicită declarantului să furnizeze informații suplimentare, în conformitate cu pct. 27 alineatul cinci și pct. 29 alineatul doi. Decizia luată de către organul vamal se comunică în scris, sub rezerva dispozițiilor art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la tariful vamal. Dezacordul cu privire la decizia organului vamal nu scutește declarantul de obligativitatea conformării la cerințele stabilite.

În sensul prezentului punct, „suspiciuni întemeiate” pot fi considerate: 1) neconcordanțe sau nereguli constatate în documentele și/sau informațiile prezentate pentru vămuirea mărfurilor; 2) identificarea riscurilor gestionate de către Serviciul Vamal.

Conform pct. 29 din Regulament, pentru confirmarea valorii în vamă a mărfurilor importate, declarantul prezintă acte potrivit prevederilor pct. 291 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1140 din 02 noiembrie 2005.

În cazul în care organul vamal constată neconcordanțe sau nereguli între datele care se conțin în actele prezentate de declarant și/sau dacă Sistemul Informațional Integrat Vamal identifică criteriul de selectivitate în baza procesului de administrare a riscurilor, în temeiul prevederilor art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 292 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, organul vamal este în drept să solicite declarantului date și informații suplimentare, în funcție de specificul tranzacției.

Declarantul, din proprie inițiativă, este în drept să prezinte și alte acte, în scopul confirmării valorii în vamă anunțate.

Actele prezentate în scopul confirmării valorii în vamă declarate vor conține cumulativ următoarele date: a) datele de identificare ale vânzătorului și ale cumpărătorului mărfurilor; b) denumirea mărfurilor, cantitatea, prețul pentru fiecare unitate și valoarea totală a mărfurilor; c) semnătura persoanei emitente; d) numărul și data de emitere a facturii; e) condițiile și modalitatea de achitare; f) reducerile și condițiile de aplicare a acestora, după caz; g) condițiile și termenul de livrare; h) natura tranzacției (comercială/necomercială).

Conform pct. 32 din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, (*aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016*), la determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate în baza valorii tranzacției, valoarea în vamă a bunurilor corespunde cu valoarea de tranzacție, care este egală cu prețul plătit sau de plătit pentru mărfurile importate, ajustată la valoarea elementelor prevăzute la art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care acestea nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii.

În cazul în care valoarea în vamă declarată este stabilită în baza metodei valorii de tranzacție, organul vamal verifică declarația vamală și documentele de însoțire prezentate, luând în considerare următoarele aspecte: a) corespunderea datelor din declarația vamală în detaliu și datelor din actele prezentate de declarant cu datele și informațiile specificate în D. V. I; b) descrierea în detaliu a mărfurilor și fără echivoc, cu prezentarea datelor suficiente în acest sens, inclusiv specificarea mărcii comerciale, în cazul existenței acesteia; c) lipsa datelor contradictorii sau a unor neregularități din actele prezentate; d) corectitudinea datelor din documentele prezentate privind condițiile de livrare a mărfurilor importate, conform regulilor INCOTERMS; e) declararea, în funcție de specificul tranzacției, a elementelor de inclus în valoarea în vamă suportate de către cumpărător în sensul art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal; f) menționarea condițiilor acordării reducerilor, după caz; g) valoarea în vamă declarată pentru mărfurile destinate punerii în liberă circulație, plasate anterior într-un regim vamal suspensiv sau în zonele economice libere, nu este mai mică decât valoarea facturată, declarată în regimul vamal inițial (*cu excepția cazurilor în care prețul definitiv al mărfurilor se stabilește pe bază de cotații bursiere sau prețul mărfii a fost influențat de uzura fizică și/sau de învechire morală*), cu ajustarea (*după caz, în funcție de specificul tranzacției*) la valoarea elementelor prevăzute la art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal; h) lipsa tranzacțiilor noncomerciale: donații, cadouri, mostre; i) lipsa restricțiilor în privința drepturilor cumpărătorului asupra mărfii evaluate, cu excepția restricțiilor admise la art. 11 alin. (4) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal; j) lipsa în cadrul tranzacției de vânzare-cumpărare a unor condiții sau prestații a căror valoare nu poate fi determinată; k) lipsa relațiilor de interdependență între participanții la tranzacție, cu excepția cazurilor când interdependența nu influențează valoarea tranzacției; l) lipsa factorilor de risc identificați, în funcție de natura și specificul tranzacției, în baza riscurilor gestionate de către Serviciul Vamal.

Reieșind din prevederile pct. 33 din Regulamentul citat, atunci când valoarea în vamă determinată de către declarant nu corespunde dispozițiilor de aplicare a metodei alese, organul vamal acționează potrivit prevederilor art. 8 alin. (3) din Legea cu privire la tariful vamal.

Conform pct. 34 din același Regulament, în situația în care sunt îndeplinite prevederile de aplicare a metodei de tranzacție potrivit art. 11 din Legea cu privire la tariful vamal, precum și în urma verificării aspectelor vizate la pct. 32 alineatul doi, se stabilește conformitatea datelor declarate, organul vamal acceptă metoda de tranzacție.

În cazul nerespectării dispozițiilor alineatului unu, organul vamal informează declarantul prin înmânarea actului de inspecție despre: 1) necesitatea prezentării actelor/informațiilor suplimentare pentru confirmarea valorii în vamă în termenul ce nu va depăși 2 zile lucrătoare; sau 2) dreptul de a declara valoarea în vamă a mărfurilor prin aplicarea metodelor prevăzute în art. 12-17 din Legea cu privire la tariful vamal cu dreptul de a plasa mărfurile în liberă circulație; sau 3) dreptul de constituire de către declarant a unei garanții suficiente cu dreptul de a plasa mărfurile în liberă circulație.

Conform pct. 35 din Regulament, în cazul în care declarantul prezintă informațiile și/sau actele suplimentare și urmare a examinării acestora suspiciunile privind veridicitatea valorii în vamă declarate sânt înlăturate, organul vamal acceptă această valoare, la caz, au fost solicitate documente suplimentare și anume conform înscrisurilor efectuat în actele de inspecție aferente speței s-au solicitat; contractul aferent tranzacției de import și acordurile adiționale la el (în original), corespondența comercială purtată în vederea încheierii și negocierii prețului, oferta de preț de la producător/vânzător, comenzile de livrare, certificatul de calitate eliberat de producător, declarația țării de export.

Instanța de judecată notează că potrivit pct. 52, al Regulamentului citat valoarea în vamă determinată prin aplicarea metodei de rezervă se bazează, cu prioritate, pe valorile în vamă a mărfurilor identice sau similare cu aplicarea unei flexibilități rezonabile în acest sens, potrivit cerințelor art. 17 din Legea cu privire la tariful vamal. Pentru selectarea mărfurilor identice sau similare, ca bază prioritar se iau în considerare tranzacțiile pentru care valoarea în vamă a fost acceptată în baza valorii de tranzacție.

În conformitate cu pct. 53, al aceluiași regulament, în cazul în care organul vamal identifică valori pentru marfă identică sau similară cu cea de evaluat prin aplicarea metodei de rezervă, pentru stabilirea valorii în vamă și în scopul evitării valorilor fictive sau arbitrare, aceasta se ajustează în funcție de nivelul comercial sau cantitate, conform notelor interpretative la articolele 12 și 13 din anexa nr. 4 la Legea cu privire la tariful vamal.

De asemenea, potrivit pct. 54, la determinarea valorii în vamă prin metoda de rezervă drept bază dę evaluare se vor utiliza informații autentice, specificate la pct. 47

din prezentul Regulament, care nu contravin prevederilor art. 17 alin. (3) din Legea cu privire la tariful vamal.

Contextual, potrivit art. 122 alin. (1)-(4) din Codul vamal, baza de calcul a taxei vamale o constituie volumul natural sau valoarea în vamă a mărfurilor, determinată în condițiile legii. Baza de calcul al accizului o constituie volumul natural sau valoarea în vamă a mărfurilor importate, determinată în condițiile legii, precum și impozitele și taxele ce urmează a fi achitate la data importului, fără a ține cont de accize și TVA. Valoarea impozabilă cu TVA a mărfurilor importate o constituie valoarea lor în vamă, determinată în condițiile legii, și drepturile de import (cu excepția TVA). Baza de calcul a taxei pentru proceduri vamale o constituie valoarea în vamă a mărfurilor sau taxele fixe, în condițiile legii.

Livrarea de mărfuri produse de persoanele juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, înregistrate la Camera înregistrării de Stat în condițiile stabilite de Guvern, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, către persoanele juridice și fizice subiecți ai activității de întreprinzător, cu excepția deținătorilor patentei de întreprinzător, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, este supusă controlului vamal obligatoriu la posturile vamale interne, fiind scutită de TVA fără drept de deducere la prezentarea raportului de expertiză, eliberat de Camera de Comerț si Industrie a Republicii Moldova, care confirmă obținerea integrală a mărfurilor pe teritoriul tării în sensul art. 20 din Legea nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.

În același sens, potrivit pct. 3 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 792 din 08 iulie 2004 „*privind transportarea mărfurilor prin posturile vamale interne de control*”, mărfurile produse de persoanele juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova și înregistrați permanent la Agenția Servicii Publice, dar care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al țării, livrate în adresa persoanelor juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, situați pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, la trecerea prin posturile vamale interne de control sînt scutite de plata impozitelor și a taxelor (cu excepția accizelor) la prezentarea actului în original al Camerei de Comerț și Industrie ce confirmă originea autohtonă a acestora.

Din sensul normelor citate supra rezultă că declarantul are obligația de a prezenta organului vamal toate documentele necesare care confirmă veridicitatea și exactitatea valorii în vamă declarate, inclusiv toate elementele ce compun valoarea tranzacției. Totodată, metoda principală de determinare a valorii în vamă este valoarea de tranzacție, aceasta urmând a fi acceptată de autoritatea vamală în măsura în care documentele prezentate sunt complete, concordante și lipsite de nereguli sau contradicții.

Astfel, în situația în care organul vamal constată existența unor suspiciuni întemeiate cu privire la autenticitatea, suficiența sau exactitatea informațiilor și actelor

prezentate, acesta este îndreptățit să solicite informații și documente suplimentare și, după caz, să respingă metoda valorii de tranzacție, determinând valoarea în vamă prin aplicarea succesivă a metodelor alternative prevăzute de lege.

Prin urmare, acceptarea valorii în vamă declarate este condiționată de demonstrarea, prin acte justificative conforme și complete, a caracterului real și determinabil al prețului efectiv plătit sau de plătit pentru mărfurile importate.

La caz, în cadrul controlului vamal inițiat la data de 27 aprilie 2023, în urma operațiunii SRL „Rodals" cu privire la introducerea mărfii „semințe de coriandru", colaboratorul vamal a examinat actele prezentate de agentul economic, a verificat corectitudinea determinării valorii în vamă și a accesat datele disponibile în Portalul Serviciului Vamal, și a constatat existența unor riscuri relevante pentru determinarea valorii în vamă, în sensul pct. 32 lit. b) din Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, întocmind în aceste condiții Actul nr. 2240.

De altfel, contrar susținerilor apelantei, intervenția autorității vamale nu a reprezentat o modificare arbitrară a valorii declarate, ci exercitarea atribuțiilor legale de control asupra corectitudinii valorii în vamă, în conformitate cu art. 8 alin. (1)-(3) din Legea cu privire la tariful vamal (în redacția în vigoare la momentul întocmirii actului vamal), respectiv faptul că SRL „Rodals" a declarat valoarea în baza prețului efectiv plătit sau de plătit nu exclude dreptul autorității vamale de a verifica veridicitatea acesteia și, în prezența unor suspiciuni întemeiate, de a solicita confirmări suplimentare ori de a refuza aplicarea metodei tranzacției.

Mai mult, reieșind din conceptul pct. 9 din Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, în cazul unor suspiciuni întemeiate cu privire la veridicitatea valorii de tranzacție declarate, organul vamal solicită declarantului informații suplimentare, iar, dacă după examinarea acestora suspiciunile nu sunt înlăturate, poate decide că valoarea în vamă nu poate fi determinată potrivit art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal.

La caz, suspiciunile colaboratorului vamal au fost determinate nu doar de documentele prezentate, ci și de informațiile rezultate din Sistemul Informațional Integrat Vamal, care constituie un instrument legal de realizare a controlului vamal și nu poate fi calificată, în sine, drept o conduită arbitrară a autorității, astfel că, în urma comparării prețului declarat pentru semințele de coriandru, cod tarifar 090921, cu prețul celei mai apropiate tranzacții identificate după cantitate și condiții comerciale, autoritatea vamală a stabilit un preț de 38,57 lei, fapt care a constituit un element obiectiv pentru verificarea valorii declarate.

Prin urmare, susținerea apelantei potrivit căreia autoritatea s-ar fi limitat la o simplă afirmație despre existența unui „potențial risc" nu poate fi reținută.

Contextual, instanța de apel menționează că, în speță, prezintă relevanță și regimul juridic special aplicabil mărfurilor provenite din raioanele de est ale Republicii Moldova, relațiile comerciale respective fiind reglementate, între altele, de Hotărârea

Guvernului nr. 1001 din 19 septembrie 2001, Hotărârea Guvernului nr. 792 din 08 iulie 2004 și Legea nr. 1417 din 17 decembrie 1997.

Astfel, potrivit pct. 3 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 792 din 08 iulie 2004, mărfurile produse de agenți economici situați în raioanele de est, care nu au relații fiscale cu sistemul bugetar al țării, sunt scutite de plata impozitelor și taxelor, cu excepția accizelor, la prezentarea actului în original al Camerei de Comerț și Industrie care confirmă originea autohtonă a acestora. În mod corespunzător, pct. 4 din același Regulament prevede că în cazul mărfurilor a căror origine nu este confirmată prin actul Camerei de Comerț și Industrie, se calculează și se achită drepturile de import.

Cu toate acestea, instanța de apel menționează că pentru lotul de mărfuri introdus conform chitanței seria AC nr. 890152 din 27 aprilie 2023, SRL „Rodals” nu a prezentat actul în original al Camerei de Comerț și Industrie care să confirme obținerea integrală pe teritoriul Republicii Moldova a mărfii respective.

În acest sens, referirea apelantei la raportul de expertiză nr. 0463553 din 29 august 2022 nu este suficientă pentru a demonstra îndeplinirea cerințelor aplicabile lotului concret de marfă din 27 aprilie 2023, de altfel, chiar dacă raportul respectiv atestă producerea și recoltarea unor produse agricole, inclusiv coriandru, în anul 2022 de către SRL „Exim-Agro Plus”, acesta nu echivalează, prin el însuși, cu actul în original al Camerei de Comerț și Industrie solicitat de reglementările speciale pentru confirmarea originii mărfii aferente operațiunii concrete.

Prin urmare, instanța de apel apreciază că prima instanță a constatat în mod justificat lipsa documentului necesar pentru confirmarea originii autohtone a lotului de mărfuri, or, potrivit art. 179 Cod vamal, declarația vamală trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii, iar apelanta nu poate transfera asupra autorității vamale obligația de a suplini lipsa documentelor necesare confirmării datelor declarate.

Instanța de apel apreciază ca nefondată critica referitoare la încălcarea procedurii prevăzute de pct. 34-36 din Hotărârea Guvernului nr. 974 din 15 august 2016, deoarece pct. 34 prevede că, atunci când în urma verificării nu se justifică conformitatea datelor declarate, organul vamal informează declarantul prin actul de inspecție despre necesitatea prezentării actelor sau informațiilor suplimentare, despre posibilitatea aplicării metodelor alternative ori despre constituirea unei garanții suficiente. Potrivit pct. 34^1, actele și informațiile suplimentare prezentate de declarant urmează a fi consemnate în actul de inspecție. Pct. 35 prevede acceptarea valorii declarate dacă informațiile suplimentare înlătură suspiciunile, iar pct. 36 reglementează situația în care suspiciunile persistă.

Prin urmare, aceste dispoziții trebuie interpretate în ansamblul mecanismului de control al valorii în vamă și nu pot fi desprinse de obligația declarantului de a furniza documentele necesare confirmării datelor declarate.

În speță, autoritatea vamală a identificat circumstanțe obiective care justificau verificarea valorii declarate, inclusiv lipsa documentului corespunzător de confirmare a originii și diferența de preț rezultată din verificarea datelor disponibile în sistemul informațional vamal.

Totodată, Completul de judecată reține că potrivit materialelor cauzei, colaboratorul vamal i-a comunicat SRL „Rodals" despre modificarea valorii în vamă, iar acceptarea acesteia de către agentul economic este consemnată expres pe chitanța seria AC nr. 890152, aplicându-se ștampila SRL „Rodals", element probator care infirmă susținerea apelantei despre o modificare unilaterală și arbitrară, efectuată fără informarea declarantului. În consecință, argumentele cu privire la încălcarea dreptului de a prezenta explicații sau documente suplimentare nu sunt susținute de materialul probator al cauzei.

În context, instanța de apel consideră nemotivat dezacordul agentului economic cu rezultatul controlului vamal, invocat în sensul anulării actului administrativ, deoarece, SRL „Rodals" nu a demonstrat că actul nr. 2240 din 27 aprilie 2023 ar fi fost emis de un organ necompetent, cu încălcarea unei norme imperative de procedură sau în lipsa unei baze legale pentru verificarea valorii în vamă.

Totodată, nu poate fi reținut nici argumentul apelantei potrivit căruia valoarea de 12 lei/kg trebuia acceptată exclusiv pentru că reprezenta prețul indicat în documentele comerciale, deoarece, deși metoda valorii tranzacției este metoda principală, aplicarea ei este condiționată de confirmarea veridicității și suficienței datelor declarate, astfel că autoritatea vamală nu este obligată să accepte automat orice preț înscris într-o factură, în condițiile în care există elemente obiective care justifică verificarea acestuia.

În aceste condiții, instanța de apel reiterează că SRL „Rodals" nu a prezentat probe pertinente și concludente care să infirme constatările autorității vamale sau să demonstreze că prețul de 38,57 lei stabilit în urma verificării ar fi fost determinat contrar legii, iar simpla invocare a documentelor comerciale și a raportului de expertiză nr. 0463553 din 29 august 2022 nu înlătură lipsa actului necesar pentru confirmarea originii lotului concret și nici rezultatele verificării efectuate în sistemul informațional vamal.

În altă ordine de idei, instanța de apel consideră neîntemeiată critica SRL „Rodals" potrivit căreia, nemotivarea actului nr. 2240 din 27 aprilie 2023 ar constitui un viciu deosebit de grav, susceptibil să atragă nulitatea acestuia în temeiul art. 141 din Codul administrativ.

Astfel, reieșind din prevederile art. 141 alin. (1) Cod administrativ, sancțiunea nulității intervine numai în cazul existenței unui defect deosebit de grav al actului administrativ individual, care este evident în cadrul unei aprecieri concludente a tuturor circumstanțelor relevante. Prin urmare, nu orice deficiență de motivare conduce automat la nulitate. Distincția dintre legalitatea actului și nulitatea acestuia trebuie menținută, iar lipsa ori insuficiența motivării constituie, în principiu, o

problemă de legalitate, care urmează a fi apreciată în raport cu natura și gravitatea deficienței.

În acest sens, art. 123 alin. (1) lit. b) și alin. (2) Cod administrativ, permite completarea ulterioară a motivării atunci când deficiența respectivă nu atrage nulitatea actului, astfel, prin referința depusă și prin explicațiile prezentate în cadrul dezbaterilor judiciare, autoritatea pârâtă a expus circumstanțele de fapt și temeiurile juridice care au determinat neacceptarea valorii declarate, inclusiv lipsa documentului de confirmare a originii, datele rezultate din sistemul informațional vamal și diferența de preț constatată.

Prin urmare, chiar presupunând existența unei motivări inițiale insuficiente, aceasta nu este, în circumstanțele speței, de natură să transforme actul într-un act nul, deoarece apelanta nu a demonstrat existența unui defect atât de grav și evident încât să facă imposibilă menținerea juridică a Actului nr. 2240.

De asemenea, simpla omisiune de a indica în cuprinsul actului administrativ toate modalitățile și termenul de contestare nu atrage, prin ea însăși, nulitatea acestuia. O asemenea consecință ar putea interveni doar în măsura în care s-ar constata că omisiunea respectivă a generat o încălcare efectivă și esențială a drepturilor procedurale ale destinatarului actului.

Cu toate acestea, în speță, o asemenea încălcare nu a fost constatată, ba mai mult, SRL „Rodals” și-a exercitat în mod efectiv dreptul de a contesta actul administrativ, sesizând instanța de judecată, iar pretențiile sale au fost examinate în fond, fără ca omisiunea invocată să fi determinat vreo restrângere sau împiedicare a exercitării dreptului de acces la justiție și a dreptului la contestare.

În continuare, instanța de apel notează că contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ potrivit art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a specificat careva probe în susținerea pretențiilor și criticelor înaintate, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la proces.

Nu în ultimul rând, instanța menționează că fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, din argumentele apelantului nu se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu drepturile sale legale, or, apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport

cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și le-a fost dată apreciere corectă.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că *„...art. 6§1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes..”* consideră necesar de a respinge cumulul argumentelor invocate în apel, deoarece acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Sumând raționamentele expuse și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de SRL „Rodals” și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de SRL „Rodals”.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 12 iunie 2025.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei